

**Rekabet Kurumu Başkanlığından,
REKABET KURULU KARARI**

Dosya Sayısı : 2022-4-010
Karar Sayısı : 23-19/364-126
Karar Tarihi : 28.04.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Ahmet ALGAN (İkinci Başkan), Hasan Hüseyin ÜNLÜ,
Ayşe ERGEZEN, Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER : Ebru ÖZAKTAŞ, Yakup GÖKALP, Burçin GÜLEŞ,
Alican ŞENTÜRK, Muammer BOZKURT, Rabia BALTAÇI,
Sadiye Sıla BAKIRCI

C. İLGİLİ TARAF : - Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ
Temsilcileri: Dr. M. Fevzi TOKSOY, Bahadır BALKI,
Erdem AKTEKİN, Nabi Can ACAR
Arnavutköy, Çamlıca Köşkü, Tekkeci Sok. No:3-5
Beşiktaş/İSTANBUL

- (1) **D. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 18.05.2022 tarih ve 22-23/370-M ve 22-23/371-M sayılı kararları ile yürütülmekte olan soruşturma kapsamında 05.04.2023 tarihinde Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ'de yapılan yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması.
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurulunun (Kurul) 18.05.2022 tarih ve 22-23/370-M ve 22-23/371-M sayılı kararları uyarınca Sunny Elektronik Sanayi ve Ticaret AŞ, Media Markt Turkey Ticaret Limited Şirketi (MEDIAMARKT), Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ (TEKNOSA), Vatan Bilgisayar San. ve Tic. AŞ (VATAN) hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve söz konusu soruşturmada 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinde yer alan yetkilerin kullanılmasına karar. maddelerinde yer alan yetkilerin kullanılmasına karar verilmiştir.
- (3) İlgili karar çerçevesinde, Başkanlık Makamınının 30.03.2023 tarihli ve 61736 sayılı olurları uyarınca ilgili soruşturma kapsamında görevli meslek personeli tarafından 05.04.2023 tarihinde TEKNOSA'da yapılan yerinde inceleme esnasında, incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması sonucunu doğuran eylemler ile karşı karşıya kalınmıştır. Bunun üzerine düzenlenen 25.04.2023 tarih ve 2022-4-010/BN-07 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.

F. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Bilgi Notunda;

- Kurulun 18.05.2022 tarih ve 22-23/370-M ve 22-23/371-M sayılı kararları ile yürütülmekte olan soruşturma kapsamında 05.04.2023 tarihinde TEKNOSA'da gerçekleştirilen yerinde incelemenin Microsoft Teams uygulaması üzerinden yapılan yazışmaların silinmesi suretiyle engellendiği/zorlaştırıldığı,
- Bu çerçevede TEKNOSA'ya 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca idari para cezası verilmesi gerektiği

ifade edilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

G.1. Olayların Özeti

- (4) Yerinde inceleme yapmak üzere görevlendirilen meslek personeli tarafından 05.04.2023 tarihinde saat 10.28'de Carrefoursa Plaza Cevizli Mah. Tugay Yolu Cad. NO:67 Blok B Maltepe/İSTANBUL adresindeki TEKNOSA'ya gidilmiş, yetki belgeleri ile Kurum kimlik kartları ibraz edilmiş ve 4054 sayılı Kanun'un 14. ve 15. maddelerinin Kurul emrinde çalışan uzmanlara verdiği yetkiler ile aynı Kanun'un 16. ve 17. maddelerinde düzenlenen idari para cezaları, Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik, 2010/3 sayılı Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ ve 08.10.2020 tarih ve 20-45/617 sayılı Kurul kararı ile kabul edilen "Yerinde İncelemelerde Dijital Verilerin İncelenmesine İlişkin Kılavuz" hakkında teşebbüs yetkililerinin bilgi edinmeleri sağlanmıştır.
- (5) İnceleme kapsamında, TEKNOSA Pazaryeri Kategori Müdür Yardımcısı (.....) bilgisayarında ve teşebbüsün malvarlığı olmadığı fakat teşebbüse ait veri içerdiği beyan edilen mobil iletişim cihazında (cep telefonu) adli bilişim cihazı kullanılarak inceleme gerçekleştirilmiştir. (.....) bilgisayarında kurulu olan Microsoft Teams uygulaması üzerinde gerçekleştirilen inceleme esnasında, anılan kişi ile TEKNOSA E-Ticaret Satış ve Kategori Uzmanı (.....) arasında gerçekleşen birtakım yazışmaların silinmiş olabileceği yönünde şüphe oluşmuştur.
- (6) Sürecin devamında (.....) teşebbüs merkezine davet edilmiş ve bilgisayarındaki Microsoft Teams uygulaması üzerinde yerinde inceleme gerçekleştirilmiştir. Yerinde inceleme neticesinde (.....) bilgisayarında kurulu Microsoft Teams hesabında mevcut olmayan birtakım yazışmaların (.....) Microsoft Teams hesabında görülebileceği, dolayısıyla (.....) bazı yazışmaları silmiş olabileceği, silindiği düşünülen bahse konu yazışmaların silinme zamanının, yerinde inceleme ekibinin teşebbüse giriş saatinden sonrasına tekabül ettiği değerlendirilmiştir.
- (7) Bununla birlikte 05.04.2023 tarihine ilişkin log kayıtlarında¹ yapılan incelemede silme işlemine ilişkin herhangi bir kayıt tespit edilememiştir. Bunun üzerine, log kayıtlarının doğruluğunu test etmek amacıyla (.....) bir diğer TEKNOSA çalışanı (.....) ile gerçekleştirdiği Microsoft Teams yazışması silinmiş ancak bu silme işlemine ilişkin de log kaydı görülemediği tespit edilmiştir. Buradan hareketle, log kaydı aracılığıyla gerçekleştirilen taramaların Microsoft Teams uygulaması üzerinde sağlıklı sonuç vermediği kanaatine ulaşılarak e-Discovery Search yönteminin denenmesine karar verilmiştir.
- (8) E-Discovery Search yöntemi ile yapılan taramada (.....) ile gerçekleştirdiği bazı yazışmaları yerinde inceleme ekibinin teşebbüse giriş saati olan 10.28 sonrasına denk gelen bir zaman diliminde sildiği tespit edilmiştir. Bununla birlikte, (.....) tarafından silinen yazışmaların tamamına (.....) bilgisayarında yapılan yerinde incelemede erişilebilmiştir. Bahsi geçen hususlara yerinde inceleme tutanağında yer verilmiştir.
- (9) Yerinde inceleme tutanağında ayrıca, inceleme esnasında gerçekleşen silme işlemine ilişkin olarak teşebbüs vekili tarafından beyan edilen aşağıdaki hususlara da yer verilmiştir;

¹ Log kaydı, bir bilişim sistemindeki olayların, saatin, kullanıcı adının ve eylem cinsinin otomatik olarak kaydedilmesi işlemidir.

“Meslek personeli tarafından Microsoft Teams uygulamasında silme işlemi yaptığı iddia edilen (.....); söz konusu uygulama üzerinde herhangi bir silme işleminde bulunmadığını, uygulamanın da mesaj silme özelliğinin bulunduğundan haberdar olmadığını belirtmiştir. Söz konusu yazışma Meslek Personeli tarafından yazışmanın tarafı olan teşebbüsün diğer çalışanının Microsoft Teams uygulaması üzerinden incelenmiş ve görülmüştür.

Meslek personeli tarafından da kabul edildiği üzere, Microsoft Teams uygulaması üzerinde gerçekleştirilen log kaydı taramasında herhangi bir silme işlemi tespit edilmemiştir. Log kaydı incelemesinde herhangi bir silme tespitinin yapılamadığı bir durumda Teknosa’da yapılan yerinde incelemenin engellendiğine ya da zorlaştırıldığına yönelik somut bir tespit yapılamayacağı sabittir.

Meslek personeli tarafından ileri sürülen silme işlemine ilişkin iddialar, gerçeği yansıtmamakla birlikte kanıtlanabilir nitelikte değildir. Kaldı ki, silindiği ileri sürülen yazışmalara, yazışmanın kendi tarafından erişildiği ve bu yazışmaların herhangi bir zorlaştırma olmaksızın incelendiği de sabittir. Dolayısıyla hem silme işlemine ilişkin bir log kaydının olmaması, hem de silindiği ileri sürülen yazışmalara yazışma taraflarının kendisinden ve teşebbüsün kendi sisteminden erişilmiş olması, yerinde incelemenin engellenmediğini göstermektedir.”

G.2. Değerlendirme

- (10) Yerinde inceleme yetkisi, 4054 sayılı Kanun’un ihlal edilip edilmediğinin ortaya çıkarılmasında kullanılan en önemli araçların başında gelmektedir. Bu yetkinin etkin bir şekilde kullanılması, verimli sonuçlar elde edilebilmesi bakımından büyük öneme sahiptir. Yukarıda ayrıntılarıyla anlatılan ve TEKNOSA çalışanı (.....) tarafından gerçekleştirilen silme eyleminin yerinde incelenmenin engellenmesi ya da zorlaştırılması niteliğinde olup olmadığının değerlendirilmesine geçmeden önce 4054 sayılı Kanun’un 15. maddesinin kapsamına yer verilmesinde fayda görülmektedir.

- (11) 4054 sayılı Kanun’un “Yerinde İnceleme” başlıklı 15. maddesi;

“Kurul, bu Kanunun kendisine verdiği görevleri yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde, teşebbüs ve teşebbüs birliklerinde incelemelerde bulunabilir. Bu amaçla teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin:

a) (Değişik: 16.06.2020-7246/4. Md.) Defterlerini, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde tutulan her türlü verilerini ve belgelerini inceleyebilir, bunların kopyalarını ve fiziki örneklerini alabilir,

b) Belirli konularda yazılı veya sözlü açıklama isteyebilir,

c) Teşebbüslerin her türlü mal varlığına ilişkin mahallinde incelemeler yapabilir.

İnceleme, Kurul emrinde çalışan uzmanlar tarafından yapılır. Uzmanlar incelemeye giderken yanlarında incelemenin konusunu, amacını ve yanlış bilgi verilmesi halinde idarî para cezası uygulanacağını gösteren bir yetki belgesi bulundurlar.

(Ek: 01.08.2003-4971/ 25. Md.) İlgililer istenen bilgi, belge, defter ve sair vasıtaların suretlerini vermekle yükümlüdür. Yerinde incelemenin engellenmesi veya engellenme olasılığının bulunması durumunda sulh ceza hâkimi kararı ile yerinde inceleme yapılır.”

şeklinde düzenlenmiştir.

- (12) Bu kapsamda Anayasa Mahkemesinin 09.11.2022 tarihli, 2020/67 E. ve 2022/139 K. sayılı kararının 48. paragrafında, 4054 sayılı Kanun'un 15. maddesi ile ilgili olarak; *"Kurulun görevlerini yerine getirirken gerekli gördüğü hallerde teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin bilgi, defter, belge ve verilerinin kopyalarını ve fiziki örneklerini alabileceğinin öngörülmesinin rekabete aykırı davranış ya da işlemlerin tespit edilmesini kolaylaştıracağı..."* değerlendirmesinde bulunmuştur.
- (13) Ek olarak Anayasa Mahkemesi mezkûr kararın 49. paragrafında; *"İletişim, veri depolama ve pazarlama gibi alanlardaki teknolojik gelişim ve dönüşüm gözetildiğinde rekabet ihlallerinin teşebbüslerin iç yapıları ve piyasa gücü gibi veriler üzerinde uzman incelemesi yapılmaksızın ortaya çıkarılması mümkün değildir. Bu durum teşebbüsler bünyesinde bulunan defter, kayıt, belge ve elektronik verilerin elde edilmesini ve değiştirilemeyecek ya da ortadan kaldırılamayacak şekilde saklanmasını gerektirmektedir..."* ve 50. paragrafında ise, *"... Çoğu zaman anılan kayıt ve veriler dışında rekabet ihlallerinin ortaya çıkarılması açısından elde edilebilecek gerçeğe uygun, delil zinciri korunmuş başkaca delil bulma imkânı mevcut olmayabilmektedir. Bu kapsamda inceleme sırasında elde edilen defterler, fiziki ve elektronik ortam ile bilişim sistemlerinde bulunan her türlü veri ve belgelerin kopyalarının ve fiziki örneklerinin alınabilmesi gerekeceği açıktır."* değerlendirmelerinde bulunarak yerinde incelemeler ile bu kapsamda elde edilebilecek belgelerin önemine vurgu yapmıştır.
- (14) Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun'un "İdari Para Cezası" başlıklı 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde *"yerinde incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması"* teşebbüslere idari para cezası verilmesini gerektiren hallerden biri olarak sayılmıştır. Söz konusu maddeye göre Kurulun incelemenin engellenmesi ya da zorlaştırılması halinde, teşebbüs niteliğindeki gerçek ve tüzel kişiler ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerine gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında idari para cezası verebileceği hüküm altına alınmıştır.
- (15) Yukarıda yer verilen hükümler göz önünde bulundurulduğunda; TEKNOSA'da yapılan inceleme sırasında veri silinmesi eylemi ile meslek personelinin incelemede elde edebileceği olası delil ve bulgulara erişiminin engellenmeye çalışıldığı değerlendirilmektedir. Nitekim benzer hususların değerlendirildiği çok sayıda Kurul kararında, yerinde inceleme başladıktan sonra gerçekleştirilen silme eylemleri, olası delil ve bulgulara erişimi ortadan kaldırmaları sebebiyle yerinde incelemenin engellemesi/zorlaştırması olarak kabul edilmektedir.²
- (16) Mevcut dosya kapsamında yapılan yerinde incelemede, görevli ekip tarafından teşebbüse 10.28'de girilmiş ve yukarıda yer verilen düzenlemeler hakkında yetkililer bilgilendirilmiştir. Bu kapsamda yukarıda yer verildiği üzere, (.....) bazı Microsoft Teams yazışmalarını silmiş olması nedeniyle yerinde inceleme etkin bir şekilde gerçekleştirilememiştir. Bahse konu silme işleminin gerçekleştiği hususu e-Discovery Search yöntemi aracılığıyla kesin olarak ortaya koyulmuştur. E-Discovery Search incelemesi neticesinde (.....) hem (.....) ile gerçekleştirdiği bazı yazışmaları hem de (.....) dâhil olduğu başkaca toplantı grup yazışmalarını da sildiği tespit edilmiştir. Bu kapsamda ilgili mevzuat hükümleri uyarınca, yerinde incelemenin, incelemeye başladıktan sonra Microsoft Teams uygulamasındaki yazışmaların silinmesi suretiyle engellendiği değerlendirilmektedir.

² 23.06.2022 tarihli ve 22-28/464-187 sayılı; 25.01.2021 tarihli ve 21-26/327-152 sayılı; 29.04.2021 tarihli ve 20-24/278-123 sayılı; 17.06.2021 tarihli ve 21-31/400-202 sayılı; 08.07.2021 tarihli ve 21-34/452-227 sayılı; 12.08.2021 tarihli ve 21-38/544-265 sayılı Kurul kararları.

- (17) Diğer yandan, TEKNOSA tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 11.04.2023 tarih ve 37477 sayıyla intikal eden yazıda özetle;
- Yerinde incelemeyi gerçekleştiren meslek personellerinin, ilgili mesajların bir sohbet ekranında görünmemesinin nedeninin kullanıcının bu mesajları silmesi olduğuna ilişkin kanaatlerine, mesaj silindi uyarısı gibi görsel veya log kaydı gibi teknik herhangi bir kayıt neticesinde ulaşmadığı,
 - Mesajların silindiğini gösterir herhangi bir log kaydının mevcut olmadığı, oysaki Kurul kararlarında³ silme işleminin log kayıtlarında tespit edilebildiği durumlarda teşebbüslere idari para cezası uygulandığı, silme işlemine ilişkin log kaydı bulunmadığı durumlarda Kurul tarafından ceza verilmediği,⁴
 - E-Discovery Search'te gerçekleştirilen tarama sonucu elde edilen yazışma içeriğine bir cihazda erişilememesinin silme yapıldığını tek başına ortaya koyar nitelikte olmadığı ve bu durumun herhangi bir teknik aksaklıktan kaynaklanabileceği,
 - Silindiği iddia edilen mesajların içeriğine hem (.....) hesabından hem e-Discovery Search sonucundan yerinde inceleme esnasında ulaşıldığı ve mesajlara eksiksiz bir şekilde erişilebildiği,
 - Silindiği belirtilen yazışmaların başka mobil cihazlardan elde edilmiş olması halinde bu durumun yerinde incelemenin engellenmesi olarak nitelendirilemeyeceği yönünde Kurul ve mahkeme kararları olduğu,⁵
 - Yerinde inceleme sırasında meslek personeline söz konusu mesajların elde edilebilmesi için her türlü teknik desteğin sağlandığı

hususları ifade edilmiştir.

- (18) TEKNOSA'nın yazısında bahsi geçen hususlar kapsamında, yerinde incelemede görevli personelce, Microsoft Teams mesajlaşma uygulamasında gerçekleştirilen silme eylemine ilişkin olarak Kurumda bazı test ve analizler gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda öncelikle bir kişi ile yapılan görüşmede sadece bir mesajın silinmesi ile yine aynı uygulama üzerinden bir kişi ile yapılan sohbetin tamamının silinmesi durumu karşılaştırılmıştır. Söz konusu mesajlaşma uygulaması üzerinden bir kişi ile yapılan görüşmede kullanıcı tarafından yazılan bir mesajın "Sil" seçeneği ile silinmesi durumunda "Bu mesaj silindi." şeklinde bildirim uygulama üzerinde görsel olarak oluşmaktadır. Buna karşın bir kişi ile gerçekleştirilen sohbetin "Sohbeti sil" seçeneği ile silinmesi durumunda yapılan yazışmalar uygulama üzerinden silinmekte ve mesajlaşmaya ilişkin olarak Microsoft Teams uygulaması üzerinde herhangi bir görsel ya da bilgi yer almamaktadır. Sohbeti sil yöntemi kullanılarak yapılan silme sonrasında yazışmalar karşı taraftan da bir silme eylemi olmadığı takdirde sadece silme eylemini gerçekleştiren taraftan silinmektedir.

- (19) Yerinde inceleme sırasında gerçekleşen silme eylemi açısından bakıldığında ise (.....) ile (.....) arasında inceleme günü olan 05.04.2023 tarihinde Microsoft Teams uygulamasında gerçekleşen yazışmaların, (.....) bilgisayarından alınan ekran

³ Kurulun 29.04.2021 tarih ve 21-24/278-123 sayılı kararı, Kurulun 29.04.2021 tarih ve 21-24/279-124 sayılı kararı, Kurulun 08.07.2021 tarih ve 21-34/451-226 sayılı kararı, Kurulun 08.07.2021 tarih ve 21-34/452-227 sayılı kararı, Kurulun 03.03.2022 tarih ve 22-11/161-65 sayılı kararı, Kurulun 30.06.2022 tarih ve 22-29/476-191 sayılı kararı.

⁴ Kurulun 23.06.2022 tarih ve 22-28/464-187 sayılı kararı.

⁵ Ankara 2. İdare Mahkemesinin 2022/254 E. sayılı kararı, Kurulun 07.10.2021 tarih ve 21-48/678-338 sayılı kararı.

görüntülerinde saat 13.58'de; (.....) bilgisayarından alınan görüntülerde ise 09.32'de başladığı görülmektedir. Saat 09.32 ile 13.58 arasında (.....) gönderilen yazışmalar (.....) sohbet ekranında yer almadığından söz konusu yazışmaların (.....) tarafından silindiği değerlendirilmiştir. Microsoft Teams uygulamasında bir kullanıcının sadece kendi gönderdiği mesajları kalıcı olarak silebildiği ve bu durumda mesajın silindiğine ilişkin yazı uygulamada görüntülenebildiği için (.....) bu yöntemi kullanmadığı ve sohbetin, “*Sohbeti sil*” seçeneği ile silindiği değerlendirilmektedir. Bu nedenlerle mesajların silindiğini gösteren “*Bu mesaj silindi.*” şeklinde bir bildirimle rastlanmamıştır.

- (20) Yerinde inceleme sırasında (.....) ile yapmış olduğu yazışmaların silinmesine ilişkin log kayıtları incelenmiştir. Bu incelemede yukarıda bahsedilen silme eylemine ilişkin log kaydının düşmediği görülmüştür. Bu durum log kayıtlarının sağlıklı çalışmadığı izlenimini uyandırmış ve daha önce de bahsedildiği üzere (.....) ile yaptığı Microsoft Teams yazışması, deneme amacıyla sohbeti sil yöntemi ile silinmiştir. Bu silme işlemine dair de herhangi bir log kaydı düşmediğinden, log kayıtlarının sağlıklı çalışmadığına dair şüphe doğrulanmıştır. Dolayısıyla log kaydının tespit edilemediği ifadesi doğru olmayıp yapılan yerinde incelemedeki Microsoft Teams yazışmalarının silinmesi eylemine ilişkin log kaydı oluşmamaktadır. Microsoft Teams uygulaması üzerinde kullanıcıların işlemlerinin loglanması varsayılan olarak aktif halde bulunurken sistem yöneticileri tarafından bu özellik devre dışı bırakılabilmektedir.⁶ Yerinde inceleme sırasında gerçekleşen silme eyleminin de log kayıtları incelendiğinde herhangi bir log kaydına rastlanılmamıştır.
- (21) Log kayıtlarının düşmediği inceleme esnasında tespit edildiğinden, e-Discovery Search yönteminin denenmesine karar verilmiştir. Yerinde inceleme (.....) Microsoft Teams uygulaması üzerinden gerçekleştirilen yazışmaların yer aldığı e-Discovery Search sonuçları yerinde inceleme sırasında “*result.csv*” adıyla bir örneği teşebbüse bırakılan DVD'ye kaydedilmiştir. Silinmiş yazışmalar “*Exchange\Exchange.pst\AOzgoren@teknosa.com(Primary)\RecoverableItems\SubstrateHolds\Items*” klasör yolunda (*target path*) “*Recoverable Items*” isimli öge içerisinde tutulmaktadır. “*SubstrateHolds*” alt klasörü, “*In-Place Hold*”, “*Litigation Hold*” veya “*Microsoft 365 - Office 365 Teams Chat*” gibi özelliklerin etkin olduğu durumlarda, herhangi bir Microsoft Teams mesajı değiştirilmiş veya silinmiş ise ilgili mesajın orijinal kopyasını içermektedir. Değişiklikten önce ögenin bir kopyası kaydedilmektedir. Bu klasör kullanıcılar tarafından görülmemektedir.⁷ Yerinde inceleme sırasında bu klasöre e-Discovery Search yöntemiyle ulaşılmıştır. Silinen mesajların yer aldığı “*Recoverable Items\SubstrateHolds*” klasöründe yerinde inceleme sırasında silinen ve (.....) Microsoft Teams uygulamasında yer almayan mesajlar görüntülenebilmektedir.⁸ Bu çerçevede (.....) yerinde inceleme esnasında, Microsoft Teams uygulaması üzerinden gerçekleştirdiği bazı yazışmaları sildiği tespit edilmiştir.
- (22) Diğer taraftan, (.....) tarafından silinen yazışmaların tamamına (.....) bilgisayarında yapılan incelemede erişilebildiği belirtilmelidir. Öte yandan Kurulun 25.01.2021 tarihli

⁶ <https://learn.microsoft.com/en-us/microsoft-365/compliance/audit-log-enable-disable?view=o365-worldwide#verify-the-auditing-status-for-your-organization> (Erişim Tarihi; 24.04.2023)

⁷ <https://learn.microsoft.com/en-us/exchange/security-and-compliance/recoverable-items-folder/recoverable-items-folder> (Erişim Tarihi:24.04.2023)

⁸ Yerinde inceleme sırasında alınan verilerdeki zaman dilimi UTC (Coordinated Universal Time) saat dilimine göre oluşmuştur. Türkiye UTC+3 dilimi içerisinde yer aldığından ilgili görselde yer alan saat verilerine üç saat eklenmesi gerekmektedir, <https://support.microsoft.com/tr-tr/topic/t%C3%BCrkiye-de-dst-uygulamas%C4%B1-sona-ermi%C5%9Ftir-56f14484-a323-543c-5e36-f701723f5b22> (Erişim Tarihi: 24.04.2023)

ve 21-26/327-152 sayılı UNMAŞ kararında yer verilen; *“Diğer taraftan silinen verilere adli bilişim cihazları yardımıyla erişilebilmiş olmasının, fiilin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması niteliğine bir etkisinin bulunmadığı değerlendirilmektedir. Aksi bir durumun kabulünün, teşebbüslerin söz konusu verileri sildiği ancak adli bilişim cihazları tarafından silme işleminin tespit edilemediği bir durumda bu teşebbüsler bakımından bir ödüllendirme anlamına gelebileceği söylenebilecektir.”* değerlendirmeleri çerçevesinde, silinen verilerin geri getirilebilmesinin, inceleme esnasında gerçekleştirilen silme eylemlerinin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması olarak sayılması noktasında herhangi bir etkiye sahip olmadığı anlaşılmaktadır. Benzer bir değerlendirmenin silinen verilere başka bir kaynaktan ulaşmak bakımından da yapılabileceği değerlendirilmektedir.

- (23) Keza Kurulun 13.01.2022 tarihli ve 22-03/35-16 sayılı kararında da silme eylemlerinin kapsamının tespitinin net bir şekilde yapılmasının her durumda mümkün olmadığı, silinen herhangi bir bilgiye/veriye farklı cihazlardan ulaşılmasının eylemin yerinde incelemenin engellenmesi/zorlaştırılması vasfını taşımasını engellemediği, zira bu hususa ilişkin olarak yerleşik içtihadta silinen verilerin geri getirilip getirilmediği yahut bu verilere ulaşıp ulaşılmadığının sonucu etkileyen bir unsur olmadığı, 4054 sayılı Kanun'un 15. ve 16. maddelerinde düzenlenen yerinde incelemenin engellenmesine yönelik hükümlerin, bizatihi, delil elde edilmesi bakımından en etkin araç olan yerinde inceleme faaliyetinin kendisini korumayı amaçladığı belirtilmektedir.
- (24) Ayrıca bu hususa ilişkin Ankara 18. İdare Mahkemesi'nin 2022/1621 E. 2022/3150 K. sayılı kararında *“silinen e-postaların içeriğinin (özel ya da iş ile ilgili olup olmaması) ya da geri getirilip getirilememesinin cezai müeyyideye bağlanan halin oluşmasına herhangi bir etkisinin bulunmadığı, silinen e-posta içeriği yazışmalar yerinde incelemeyi gerçekleştiren uzmanlar tarafından geri getirilmiş olsa dahi verilere uzmanların geç ulaşması nedeniyle yerinde incelemenin zorlaştırıldığı hususunun açık olduğu”* şeklinde ifade edilen gerekçeyle European Endüstri İnşaat Sanayi ve Ticaret AŞ'ye idari para cezası verilmesine yönelik olarak tesis edilen Kurul kararı hukuka uygun bulunmuştur.
- (25) Dolayısıyla, 4054 sayılı Kanun'un 15. ve 16. maddeleri göz önünde bulundurulduğunda; yerinde incelemenin başlangıç anından sonra Microsoft Teams uygulaması üzerinden yapılan yazışmaların silinmesi suretiyle, meslek personelinin incelemede elde edebileceği olası delillere erişiminin zorlaştırıldığı ve yerinde incelemenin engellendiği/zorlaştırıldığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu çerçevede TEKNOSA'nın dile getirdiği hususların yerinde incelemenin engellenmesine/zorlaştırılmasına yönelik tespitleri değiştirmedeği değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, dosya kapsamında yer verilen bilgi ve açıklamalar ışığında, TEKNOSA'da gerçekleştirilen yerinde inceleme esnasında tezahür eden Microsoft Teams uygulaması üzerinden yapılan yazışmaların silinmesi eylemi 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca yerinde incelemenin engellenmesi veya zorlaştırılması şeklinde değerlendirilmiş ve bu doğrultuda teşebbüse 2021 yılı gayri safi gelirinin binde beşi oranında idari para cezası verilmesine karar verilmiştir.

H. SONUÇ

(26) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, Rekabet Kurulunun 18.05.2022 tarih ve 22-23/370-M ve 22-23/371-M sayılı kararları ile yürütülmekte olan soruşturma kapsamında kapsamında;

- 05.04.2023 tarihinde yapılan yerinde incelemenin Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ tarafından engellendiğine ve zorlaştırıldığına,
- Bu nedenle, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uyarınca 2021 yılı gayri safi gelirlerinin binde beşi oranında olmak üzere; Teknosa İç ve Dış Tic. AŞ'ye (.....)-TL idari para cezası verilmesine

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere, OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.